

NOTATKA

z posiedzenia Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji

Data posiedzenia: 10 czerwca 2014 r.

Nr posiedzenia: 191

Posiedzeniu przewodniczył: zastępca przewodniczącego komisji Ryszard Knosala oraz przewodniczący komisji Michał Seweryński.

- Porządek posiedzenia:**
1. Rozpatrzenie „Informacji z działalności Krajowej Rady Sądownictwa w 2013 roku” (druk senacki nr 630).
 2. Rozpatrzenie wskazanego przez Rzecznika Praw Obywatelskich problemu wynikającego z przepisów ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o państwowej kompensacie przysługującej ofiarom niektórych przestępstw (Dz. U. Nr 169, poz. 1415) i z praktyką orzecniczą sądów związaną z realizacją tej ustawy.
 3. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej wprowadzenia jednomandatowych okręgów wyborczych w wyborach do Sejmu (cd.) (P8-08/14).
 4. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej nadania doktorom nauk prawnych uprawnień do samodzielnego sporządzania skarg kasacyjnych i skargi konstytucyjnej (P8-10/14).
 5. Wstępna dyskusja nad sprawozdaniem rocznym z rozpatrzonych przez komisję w 2013 roku petycji.

W posiedzeniu uczestniczyli: – senatorowie członkowie komisji: Ryszard Knosala, Robert Mamątow, Bohdan Paszkowski, Józef Pinior, Aleksander Pocij, Jan Rulewski, Michał Seweryński i Aleksander Świeykowski;

– goście:

- Krajowa Rada Sądownictwa:
 - przewodniczący Roman Hauser,
- Ministerstwo Sprawiedliwości:
 - podsekretarz stanu Wojciech Węgrzyn,
 - główny specjalista w Departamencie Prawa Cywilnego Hieronim Ostrowski,
 - główny specjalista w Departamencie Współpracy Międzynarodowych i Praw Człowieka Katarzyna Pawlicka,
 - główny specjalista w Departamencie Prawa Cywilnego Piotr Pelczyński,

- Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich:
 - zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich Ryszard Czerniawski,
 - dyrektor Zespołu Prawa Karnego Marek Łukaszuk
- Biuro Prokuratora Generalnego:
 - prokurator Marek Woźniak,
- Kancelaria Senatu:
 - Biuro Legislacyjne: główny legislator Beata Mandylis,
 - Biuro Komunikacji Społecznej: kierownik Działu Petycji i Korespondencji Danuta Antoszkiewicz i młodszy specjalista Monika Mosoń.

Przebieg posiedzenia:

Ad 1. Informację przedstawił przewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa Roman Hauser.

W 2013 r. Krajowa Rada Sądownictwa zaopiniowała 187 projektów aktów prawnych i rozpatrzyła 4804 zgłoszenia na wolne stanowiska sędziowskie. Do Rady wpłynęły sprawy dyscyplinarne dotyczące 103 sędziów i 1315 pism uznanych za skargi i wnioski od osób fizycznych oraz innych podmiotów.

Przewodniczący Roman Hauser zwrócił uwagę na problemy związane ze zbyt długotrwałym procesem nominacyjnym i przypadkami powoływania na stanowisko sędziego osób niemających należytej i sprawdzalnej praktyki orzeczniczej. W opinii przewodniczącego innym niepokojącym zjawiskiem było wystąpienie grupy sędziów ze skargą do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasbourgu w związku z zamrożeniem wynagrodzeń w 2012 r.

W czasie dyskusji senatorowie rozważali postulat przywrócenia asesury sądowej oraz wskazywali na niebezpieczeństwo naruszenia zasady autonomii sądu w przypadkach presji opinii publicznej i mediów. Poruszono także kwestie związane z ograniczeniami dostępu do sądu, koniecznością przestrzegania zasad etyki sędziowskiej, a także potrzebą zachowania jednolitości orzecznictwa i redukcji zaległości w sądach.

Podobnie jak w latach poprzednich senatorowie wskazywali na problem powszechnej negatywnej oceny funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości w Polsce.

Konkluzja: Komisja zapoznała się z „Informacją z działalności Krajowej Rady Sądownictwa w 2013 roku” (druk senacki nr 630).

Ad 2. Komisja kontynuowała dyskusję nad senackim projektem ustawy o zmianie ustawy o państwowej kompensacie przysługującej ofiarom niektórych przestępstw. Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich Ryszard Czerniawski przypomniał, iż rzecznik postuluje pilną nowelizację obecnie obowiązującej ustawy. Podsekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Wojciech Węgrzyn zgłosił uwagi do senackiego projektu. Przedstawicielka Biura Legislacyjnego w Kancelarii Senatu Beata Mandylis, odnosząc się do postulatów rzecznika praw obywatelskich i resortu sprawiedliwości, wymieniła główne mankamenty obowiązującej ustawy i przedstawiła propozycje możliwych rozwiązań.

W podsumowaniu dyskusji przewodniczący komisji senator Michał Seweryński zauważył, że do przedyskutowania pozostają nadal kwestie dotyczące m.in. ustalenia progu i pułapu kompensaty, wyboru trybu dochodzenia roszczeń oraz podstaw odmowy przyznania kompensaty, wskazanych w art. 7 obowiązującej ustawy. Przewodniczący komisji zwrócił się do przedstawicieli resortu sprawiedliwości z prośbą o pisemne dane na temat liczby składanych wniosków o przyznanie kompensaty i wysokości przyznanych świadczeń.

Członkowie komisji zgodzili się z senatorem Michałem Seweryńskim, iż komisja, przed zajęciem ostatecznego stanowiska, potrzebuje dodatkowego czasu na wnikliwą analizę wszystkich informacji i opinii.

Konkluzja: Komisja będzie kontynuowała prace po przeanalizowaniu dodatkowych uwag dotyczących projektu ustawy.

Ad 3. Przewodniczący komisji senator Michał Seweryński przypomniał treść petycji w sprawie wprowadzenia jednomandatowych okręgów wyborczych w wyborach do Sejmu. Członkowie komisji zgodzili się, że debata nad kształtem systemu wyborczego w Polsce pozostaje nadal otwarta. W opinii senatorów wskazane jest wstrzymanie się z zajęciem stanowiska w tej kwestii co najmniej do zakończenia kadencji Senatu, wyłanianego w wyborach, w których stosuje się system większościowy.

Konkluzja: Komisja postanowiła zakończyć prace nad petycją.

Ad 4. Pracownik Działu Petycji i Korespondencji w Biurze Komunikacji Społecznej Monika Mosoń przedstawiła treść petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej nadania doktorom nauk prawnych uprawnień do samodzielnego sporządzania skarg kasacyjnych i skargi konstytucyjnej. Senatorowie po przeprowadzonej dyskusji uznali, że brakuje argumentów wystarczających do tego, by podtrzymać postulat zawarty w petycji.

Konkluzja: Komisja postanowiła nie podejmować prac nad petycją.

Ad 5. Kierownik Działu Petycji i Korespondencji Danuta Antoszkiewicz podała podstawowe informacje, które zostaną zawarte w rocznym sprawozdaniu z prac nad petycjami rozpatrzonymi przez Komisję Praw Człowieka, Praworządności i Petycji w 2013 r. Przewodniczący komisji senator Michał Seweryński wyznaczył 14-dniowy termin na zgłaszanie przez członków komisji uwag i propozycji co do projektu sprawozdania.

Ad 6. Senatorowie Jan Rulewski oraz Robert Mamątow poinformowali członków komisji o stanie prowadzonych w Senacie prac nad nowelizacją ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty. Projekt ustawy, który powstał na bazie petycji rozpatrzonej przez Komisję Praw Człowieka, Praworządności i Petycji, przewiduje przyznanie osobom, które ukończyły 75 rok życia, pobierającym emeryturę lub rentę w wysokości nieprzekraczającej kwoty najniższej emerytury, prawa do bezpłatnego zaopatrzenia w leki.

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące działalność lobbingową.